

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 542/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Halagan, s.r.o., Framborská 253/21, Žilina, proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici sp. zn. ZA-16Sa/12/2022 z 5. decembra 2023 a proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/44/2024 z 26. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 39 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými rozsudkami uvedenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd namietané rozsudky zrušil, vec vrátil na ďalšie konanie a žiada priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na základe v poradí druhého rozhodnutia z 3. marca 2020 Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „prvostupňový orgán“) bol sťažovateľovi odňatý predčasný starobný dôchodok. Ten mu bol pôvodne priznaný rozhodnutím z 13. marca 2015 z dôvodu, že uviedol, že v období od 1. apríla 1992 do 31. decembra 1992 bol nezamestnaný. Dodatočne však predložil doklady preukazujúce pracovnú činnosť v tomto období u zamestnávateľa so sídlom v Českej republike. Prvostupňový orgán oprel svoje rozhodnutie o čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení, publikovanej v Zbierke zákonov pod č. 318/1994 Z. z. (ďalej len „zmluva“) uvedený v prílohe II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (ďalej „základné nariadenie“) a podľa § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon

o sociálnom poistení“). Prvostupňový orgán konštatoval, že ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ČSFR“) bol sťažovateľ zamestnaný u zamestnávateľa, ktorý mal k 31. decembru 1992 sídlo na území Českej republiky, a preto v zmysle čl. 20 ods. 1 zmluvy všetky doby zabezpečenia získané pred 1. januárom 1993 sa považujú za doby zabezpečenia Českej republiky a dôchodok je za ne príslušná poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia. Po 1. januári 1993 sťažovateľ nezískal žiadne obdobie dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, pretože pracoval výlučne v Českej republike. Preto nespĺňa podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok.

3. Proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu podal sťažovateľ odvolanie. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne ho rozhodnutím z 30. apríla 2022 v celom rozsahu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Uviedol, že hoci v poradí prvé preskúmané rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. novembra 2021, v ňom súd len zaviazal Sociálnu poisťovňu, aby svoje odôvodnenie dostatočne zrozumiteľne odôvodnila, a to aj s poukazom na sťažovateľovu argumentáciu vo vzťahu k čl. 11 ods. 5 zmluvy. K tomu uviedol, že čl. 11 ods. 5 zmluvy sa vzťahuje výlučne na právne skutočnosti (doby poistenia), ktoré vznikli po 31. decembri 1992. Pravidlá hodnotenia dôb poistenia získaných pred 1. januárom 1993 upravuje ustanovenie čl. 20 zmluvy. Pretože doba zamestnania, ktorú sťažovateľ získal u českého zamestnávateľa v období od 15. apríla 1992 do 31. decembra 1992, trvala iba do 31. decembra 1992, nevzťahuje sa na ňu aplikácia čl. 11 ods. 5 zmluvy. Článok 20 zmluvy zostal účinný aj po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie v zmysle čl. 8 ods. 1 základného nariadenia aj čl. 8 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009). V zmysle tohto článku sa doby získané pred dňom rozdelenia ČSFR považujú za doby zabezpečenia toho zmluvného štátu, na ktorého území mal zamestnávateľ občana sídlo ku dňu tohto rozdelenia alebo naposledy pred týmto dňom. Keďže sťažovateľ k 1. januáru 1993 nezískal žiadne obdobie dôchodkového poistenia podľa predpisov Slovenskej republiky, nesplnil podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok podľa § 67 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a preto mu bol predčasný starobný dôchodok odňatý správne.

4. Následne sa sťažovateľ správnou žalobou domáhal súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne (ďalej len „žalovaná“) z 30. apríla 2022. Správny súd žalobu zamietol, pričom v podstatnom sa stotožnil s právnym názorom uvedeným v rozhodnutiach správnych orgánov. K tvrdeniu sťažovateľa, že čl. 20 zmluvy nie je v jeho veci aplikovateľný, pretože zmluva bola platná len do 31. decembra 1992, uviedol, že toto konštatovanie je nelogické, keďže samotný sťažovateľ na jednej strane tvrdil, že čl. 20 nie je možné aplikovať z dôvodu platnosti zmluvy len do 31. decembra 1992 a na druhej strane sa dovoľáva aplikácie čl. 11 ods. 2 alebo 5 tejto zmluvy. Stotožnil sa s názorom, že čl. 11 ods. 5 zmluvy nie je možné na daný prípad aplikovať, pretože sa vzťahuje na obdobia od účinnosti zmluvy. Pravidlá hodnotenia dôb zabezpečenia/poistenia z časového hľadiska získaných pred 1. januárom 1993 upravuje čl. 20 zmluvy. Prvostupňový orgán tak postupoval v súlade s § 112 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, keď po zistení, že sťažovateľovi bola dôchodková dávka priznaná neprávom, rozhodol o jej odňatí.

5. Proti rozsudku správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie správneho súdu, že čl. 11 ods. 5 zmluvy sa vzťahuje výlučne na právne skutočnosti (doby poistenia), ktoré vznikli po 31. decembri 1992. Podľa sťažovateľa sa čl. 20 ods. 1 zmluvy aplikuje len v prípade, ak nárok na dôchodok podľa čl. 11 ods. 2 zmluvy nevznikne

v žiadnom zmluvnom štáte. Potom sa aplikuje tento článok v súbehu s čl. 11 ods. 3 a 5 zmluvy, pretože zmluva je platná za obdobie do 31. decembra 1992. Od 1. januára 1993 sa starobné dôchodky spravujú podľa príslušných predpisov zmluvného štátu, teda podľa predpisov samostatne Slovenskej republiky a Českej republiky. Tvrdenie správneho súdu, že čl. 20 zmluvy sa vzťahuje výlučne na skutočnosti, ktoré vznikli po 1. januári 1993, je absolútnym nezmyslom, pretože takáto aplikácia je v rozpore s čl. 33 zmluvy.

6. Najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť napadnutým rozsudkom zamietol. V celom rozsahu sa stotožnil s právnymi závermi správneho súdu a sťažnostné námietky vyhodnotil ako plne nedôvodné. Názor sťažovateľa, že zmluva neplatí na právne vzťahy od 1. januára 1993, ale len na doby, ktoré vznikli pred týmto dátumom, je nepochopením samotného zmyslu a pôsobnosti zmluvy. Na prípad sťažovateľa sa vzťahuje čl. 20 ods. 1 tohto, pretože ku dňu rozdelenia spoločného štátu mal zamestnávateľa so sídlom na území Českej republiky. Preto sa všetky doby poistenia/zabezpečenia dosiahnuté za trvania spoločného štátu bez ohľadu na to, kde boli dosiahnuté, považujú za doby zabezpečenia Českej republiky. Tiež bolo preukázané, že sťažovateľ žiadne doby na území Slovenskej republiky od 1. januára 1993 nedosiahol. Potom však nesplnil základnú zákonnú podmienku na priznanie predčasného starobného dôchodku uvedenú v § 67 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a to, že bol dôchodkovo poistený podľa právnych predpisov Slovenskej republiky najmenej 15 rokov. Pokiaľ žalovaná zistila tieto skutočnosti, bola povinná rozhodnúť v zmysle § 112 zákona o sociálnom poistení o odňatí predčasného starobného dôchodku, keďže dávka sa priznala neprávom.

7. Pokiaľ ide o aplikáciu čl. 11 ods. 5 zmluvy, tento, ako aj ostatné články zmluvy okrem špeciálneho čl. 20 upravuje vzťahy vzniknuté odo dňa účinnosti zmluvy, teda od 1. januára 1993. Že doby zabezpečenia/poistenia nadobudnuté do rozdelenia spoločného štátu sa spravujú čl. 20, vyplýva aj z čl. 11 ods. 1, ktorý stanovuje základné pravidlo, že doby zabezpečenia sa spravujú právnymi predpismi toho zmluvného štátu, v ktorého dôchodkovom zabezpečení sa získali. Okrem toho však uvádza, že tieto doby sa tiež spravujú čl. 20 zmluvy, ktorý sa vzťahuje práve na doby získané do 31. decembra 1992. Na toto obdobie sa nemôžu vzťahovať ani ďalšie ustanovenia čl. 11 vrátane ods. 3 a 5, keďže tieto pravidlá platia len v prípade, ak doby dôchodkového poistenia boli získané v jednotlivých zmluvných štátoch, teda v Českej republike alebo v Slovenskej republike, a nie počas trvania spoločného štátu. Táto aplikácia neprichádza do úvahy ani v spojení s článkom 20 ods. 1 zmluvy, ako navrhol sťažovateľ, keďže tento článok zakotvuje posudzovanie týchto dôb špeciálne a inak, ako je tomu u dôb získaných za existencie zmluvných štátov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje námietky, ktoré predstrel už v administratívnom konaní, ako aj v správnom súdnom konaní. Je presvedčený, že správny súd a najvyšší správny súd nesprávne právne posúdili jeho situáciu, čím došlo k porušeniu označených základných práv. Uvádza, že zmluva upravuje vzťahy vzniknuté a existujúce počas spoločného štátu ČSFR, teda za obdobie do 31. decembra 1992. Z uvedeného dôvodu preto aplikácia čl. 11 ods. 5 zmluvy nie je možná od 1. januára 1993. Od 1. januára 1993 sa dôchodkové zabezpečenie spravuje samostatne podľa právnych predpisov Slovenskej a Českej republiky. Nesúhlasí so záverom, že čl. 20 zmluvy sa vzťahuje výlučne na skutočnosti, ktoré vznikli po 1. januári 1993, pretože to je

v rozpore s čl. 33 zmluvy. Sťažovateľ tvrdí, že na území Slovenskej republiky získal 8248 dní obdobia dôchodkového poistenia, a teda na výplatu dôchodku je povinná žalovaná. Nestotožnil sa ani s tvrdením správnych súdov, že neposkytol žalovanej všetky relevantné údaje potrebné na posúdenie podmienok pre rozhodnutie o predčasnom starobnom dôchodku. Česká správa sociálneho zabezpečenia mu za obdobie od 15. apríla 1992 do 31. decembra 1992 nepriznala žiadny vymeriavací základ, a teda jeho zamestnávateľ v Českej republike v tomto období za neho žiadne odvody neplatil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým rozsudkom správneho súdu:

9. Ústavný súd pripomína, že ústavná ochrana poskytovaná je postavená na princípe subsidiarity. Proti napadnutému rozsudku správneho súdu mohol sťažovateľ podať kasačnú sťažnosť (čo aj využil), o ktorej najvyšší správny súd rozhodol napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu. Právomoc najvyššieho správneho súdu rozhodnúť o kasačnej sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti rozsudku správneho súdu. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť v časti proti napadnutému rozsudku správneho súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu, a preto ústavný súd posudzoval opodstatnenosť ústavnej sťažnosti len vo vzťahu k rozsudku najvyššieho správneho súdu, ktorý však hodnotil aj v kontexte záverov rozsudku správneho súdu.

III.2. K namietanému porušeniu označených základných práv napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu:

10. Integrovanou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

11. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu treba poukázať na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky

napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy [III. ÚS 502/2015 (ZNaU 69/2015), III. ÚS 277/2022, I. ÚS 203/2023].

12. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj najvyšší správny súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

13. S prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ v nej uvádza v zásade totožné námietky, ktoré uplatnil už v administratívnom konaní a následne v konaní pred správnymi súdmi. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nie je ďalšou opravnou inštanciou v sústave správneho súdnictva a jeho zásah je žiaduci len v prípade, ak výklad a aplikácia podústavného práva týmito súdmi sú zjavne excesívne a svojou intenzitou a následkami predstavujú zásah do označeného základného práva, resp. sú v extrémnom nesúlade so všeobecnou požiadavkou spravodlivosti (obdobne IV. ÚS 150/2021, IV. ÚS 233/2020).

14. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a dôvodov zamietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľa v ňom uvedených ústavný súd dospel k záveru, že právne posúdenie najvyššieho správneho súdu nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne. Svoje argumenty, pre ktoré zamietol kasačnú sťažnosť, odôvodnil ústavnoprávne udržateľným podrobným spôsobom najmä v bodoch 13 až 21 napadnutého rozsudku.

15. Ústavný súd konštatuje, že pre posúdenie sťažovateľovej veci bolo podstatné správne aplikovať príslušné kolízne normy s ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľ odvodzoval svoj nárok na slovenský predčasný starobný dôchodok od výkonu zárobkovej činnosti pred rozdelením ČSFR aj pre zamestnávateľa so sídlom na území Slovenskej republiky (od 18. júna 1974 do 31. marca 1992). Zároveň bolo preukázané a nebolo sporné, že v rozhodnom období od 15. apríla 1992 do 31. decembra 1992, ako aj v období od 1. januára 1993 do 15. apríla 2015 bol zamestnaný u zamestnávateľa so sídlom v Českej republike.

16. Ústavný súd v zhode s najvyšším správnym súdom uvádza, že je to práve zmluva, ktorá zakotvuje kolízne normy pre pravidlá použitia konkrétnej legislatívy niektorej zo zmluvných strán v prípade situácií uvedených v zmluve, napr. pri vykonávaní zárobkovej činnosti občana jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany alebo pri vyplácaní štátnych sociálnych dávok občanovi jednej zmluvnej strany, ak má trvalý pobyt na území druhej zmluvnej strany.

17. Podľa čl. 20 ods. 1 zmluvy doby zabezpečenia získané pred dňom rozdelenia ČSFR sa považujú za doby zabezpečenia toho zmluvného štátu, na ktorého území mal zamestnávateľ občana sídlo ku dňu rozdelenia ČSFR alebo naposledy pred týmto dňom.

18. Podľa čl. 11 ods. 1 zmluvy rozsah a spôsob hodnotenia dôb zabezpečenia sa spravujú právnymi predpismi toho zmluvného štátu, v ktorého dôchodkovom zabezpečení sa tieto doby získali, a ustanoveniami čl. 20 tejto zmluvy.

19. Podľa čl. 11 ods. 5 zmluvy ak je doba zabezpečenia v druhom zmluvnom štáte kratšia ako jeden rok, nevznikne nárok na dôchodok voči nositeľovi zabezpečenia tohto zmluvného štátu; uvedenú dobu započíta nositeľ zabezpečenia zmluvného štátu, ktorý priznáva dôchodok, tak, akoby bola získaná na jeho území.

20. Z uvedených základných pravidiel zmluvy vyplýva, že zmluvné štáty sa dohodli na regulácii vzájomných vzťahov, ktoré vznikli po rozdelení spoločného štátu, teda od 1. januára 1993. Námieta sťažovateľa, že zmluva sa na vzťahy vzniknuté po 1. januári 1993 nevzťahuje, pretože sa nevzťahuje na novozavedené sústavy a odvetvia sociálneho zabezpečenia v zmysle čl. 2 ods. 2 zmluvy, nemôže obstať. Tento článok zakotvuje len výluku zo všeobecnej pôsobnosti zmluvy zakotvanej v čl. 2 ods. 1. Zmluva mala aj špeciálne ustanovenie, ktoré regulovalo obdobia poistenia vzniknuté do 31. decembra 1992. Ide o čl. 20 v spojení s čl. 21 ods. 1. Najvyšší správny súd podrobne sťažovateľovi vysvetlil, že čl. 20 zmluvy je platný aj po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie, preto sa na doby poistenia nadobudnuté do konca roka 1992 stále vzťahuje.

21. Na prípad sťažovateľa sa nesporne vzťahuje čl. 20 ods. 1 zmluvy, pretože v rozhodnej dobe, teda ku dňu rozdelenia ČSFR, vykonával zárobkovú činnosť pre zamestnávateľa so sídlom v Českej republike. Preto všetky doby zabezpečenia za trvania ČSFR bez ohľadu na to, kde boli dosiahnuté, sa považujú za doby zabezpečenia Českej republiky. Po rozdelení ČSFR bol sťažovateľ preukázateľne zamestnaný na území Českej republiky (od 1. januára 1993 do 15. apríla 2014). Pokiaľ žalovaná zistila, že sťažovateľ nespĺňa základnú zákonnú podmienku pre priznanie predčasného starobného dôchodku (aspoň 15 rokov dôchodkového poistenia podľa slovenských právnych predpisov), správne rozhodla o odňatí tejto dávky. K tomu ústavný súd dodáva, že pôvodne predčasný starobný dôchodok mu bol priznaný na základe sťažovateľom uvedenej nepravdivej informácie o tom, že v rozhodnom období do 31. decembra 1992 nebol zamestnaný na území Českej republiky. Táto skutočnosť vyšla následne najavo v správnom konaní pred Českou správou sociálneho zabezpečenia, ktorej sťažovateľ sám predložil dôkaz o tom, že v tomto období pracoval pre českého zamestnávateľa. V kontexte zmluvy nemá na posúdenie dôb zabezpečenia vplyv ani tvrdenie sťažovateľa, že zaňho český zamestnávateľ v tomto období riadne neplatil poistné.

22. Čo sa týka aplikácie čl. 11 ods. 5 zmluvy, ústavný súd v zhode s najvyšším správnym súdom sťažovateľovi opätovne objasňuje, že čl. 11 ods. 1 zmluvy jasne stanovuje základné pravidlo, že doby zabezpečenia sa spravujú právnymi predpismi toho zmluvného štátu, v ktorého dôchodkovom zabezpečení sa získali, a zároveň čl. 20 zmluvy predstavujúcim základnú kolíznú normu upravujúcu práve doby zabezpečenia/poistenia získané do okamihu rozdelenia ČSFR, teda do 31. decembra 1992. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ ide o aplikáciu čl. 11 ods. 5 zmluvy, tento, ako aj ostatné články zmluvy okrem špeciálneho čl. 20, upravuje vzťahy vzniknuté odo dňa účinnosti zmluvy, teda od 1. januára 1993. Na obdobie, ktoré mu predchádzalo, sa nevzťahujú ani ďalšie ustanovenia čl. vrátane jeho ods. 3 a 5, keďže tieto pravidlá platia len v prípade, ak doby dôchodkového poistenia boli získané v jednotlivých zmluvných štátoch, teda v Českej republike alebo v Slovenskej republike, a nie počas trvania spoločného štátu. Táto aplikácia neprichádza do úvahy ani v spojení s čl. 20 ods. 1 zmluvy, keďže tento článok zakotvuje posudzovanie týchto dôb špeciálne a inak, ako je to u dôb získaných za existencie zmluvných štátov.

23. Taktiež nemožno súhlasiť s názorom sťažovateľa, že od 1. januára 1993 sa dôchodkové zabezpečenie spravuje samostatne podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a Českej republiky. Ústavný súd sa stotožňuje s najvyšším správnym súdom v tom, že od 1. januára 1993, keď bola stanovená predbežná účinnosť zmluvy, čl. 11 umožňoval príslušnému nositeľovi zabezpečenia jednej zmluvnej strany pri výpočte dôchodku prihliadať nielen na doby zabezpečenia/poistenia dosiahnuté podľa jeho právnych predpisov na území jedného zmluvného

štátu, ale na doby dosiahnuté na území oboch zmluvných štátov. Ústavný súd dodáva, že práve pre účely jednoznačnej úpravy vzájomných vzťahov v oblasti sociálneho zabezpečenia bola zmluva medzi Českou republikou a Slovenskou republikou prijatá. Z povahy veci vyplýva, že tieto vzťahy nemožno posudzovať izolovane, bez vzájomných súvislostí a s kategorickým konštatovaním o spravovaní dôchodkového zabezpečenia právnymi predpismi výlučne jedného z nástupníckych štátov ČSFR bez zohľadnenia príslušných kolíznych noriem.

24. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že rozsudok najvyššieho správneho súdu nie je možné považovať za svojvoľný či arbitrárny. Právne závery najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku podporil poukazom na príslušné právne predpisy, ktoré v tejto veci následne správne aplikoval a podrobne odôvodnil.

25. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom práv podľa čl. 39 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

26. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych orgánov a následne prieskumnej činnosti ich rozhodovania v rámci správneho súdneho konania. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [*hard core of public-authority prerogatives* (porov. *Jussila v. Fínsko*, c. 73053/01, rozsudok veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; *Ferrazzini v. Taliansko*, c. 44759/98, rozsudok veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)]. Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné.

27. Prihliadajúc na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľa nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto je potrebné jeho ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu